

1. Przeczytaj zyciorys Henryka Sienkiewicza i uzupełnij:

Henryk Sienkiewicz urodził się 5 maja 1846 r. w Woli Okrzejskiej na Podlasiu, zmarł 15 listopada 1916 r. w Vevey w Szwajcarii. Pochodził z patriotycznej rodziny szlacheckiej. Uczył się w gimnazjum w Warszawie, a od 1886r. studiował prawo i medycynę w Szkole Głównej. Studiów nie ukończył i podjął pracę w prasie warszawskiej jako felietonista i reporter. Większość swoich artykułów w „Tygodniku Ilustrowanym”, „Przeglądzie Tygodniowym”, „Niwie”

i „Gazecie Polskiej” podpisywał pseudonimem Litwos. W latach 1876–1878 przebywał w Ameryce Północnej. Później zwiedził wiele państw europejskich, a także Afrykę. Do najbardziej znanych nowel i opowiadań H. Sienkiewicza należą: *Stary sługa*, *Latarnik*, *Janko Muzykant*, *Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela*, *Szkice węglem*, *Za chlebem*, *Sachem*. Wielką sławę przyniosły pisarzowi jego powieści. Najpopularniejsze z nich to: *Trylogia (Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski)*, *Krzyżacy*, *Rodzina Połanieckich*, *W pustyni i w puszczy*, *Quo vadis*. Za ostatnią z nich Sienkiewicz otrzymał w roku 1905 literacką Nagrodę Nobla. Sporo powieści zostało sfilmowanych. Dla uczczenia 25 lat pracy pisarskiej w darze od społeczeństwa pisarz otrzymał dworek w Oblęgorku koło Kielc. Tu między innymi zgromadzono pamiątki po pisarzu i otwarto muzeum. Inne znane muzeum poświęcone Sienkiewiczowi znajduje się w poznańskim Starym Rynku, w jednej z zabytkowych kamieniczek. Wiele dzieł H. Sienkiewicza przełożono na ponad 40 języków obcych. Wśród nich spotkać można tak egzotyczne jak np. język hindi, koreański, japoński, ormiański, kazachski, maryjski czy tatarski. W roku 1924 prochy pisarza zostały sprowadzone do Polski i złożone w katedrze św. Jana w Warszawie.

Data i miejsce urodzenia: .....

Pseudonim: .....

Studia: .....

Pierwsza praca: .....

Podróże: .....

Utwory (podaj 4): .....

.....

Nagroda: .....

Data i miejsce śmierci: .....

Muzea pisarza: .....

2. Przeczytaj genezę *Quo vadis*:

W 1894 roku Henryk Sienkiewicz, po napisaniu dwóch powieści osadzonych w realiach XIX wieku: *Bez dogmatu i Rodzina Połanieckich*, postanowił ponownie sięgnąć do tematyki historycznej i rozpoczął przygotowania do *Quo vadis*. W odróżnieniu od *Trylogii*, opisującej wydarzenia związane z historią Polski, pisarz osadził akcję dzieła w Rzymie za czasów panowania Nerona. Swoją decyzję uzasadniał między innymi w liście do paryskiego krytyka i powieściopisarza J.A. Boyera d'Agén:

Pomysł do „Quo vadis” powstał we mnie przy czytaniu annałów Tacyta, który jest jednym z najulubieńszych moich pisarzy, i podczas dłuższego pobytu w Rzymie. Słynny malarz Polski Siemiradzki, który wówczas zamieszkiwał w Rzymie, był moim przewodnikiem po wiecznym mieście i podczas jednej z naszych wędrowek pokazał mi kapliczkę „Quo vadis”. Wtedy to powziąłem myśl napisania powieści z owej epoki i mogłem ją urzeczywistnić dzięki znajomości początków Kościoła. [...] Oczywiście prześladowania Polaków miały silny wpływ na moje zamiary.

Pracę nad powieścią rozpoczął na początku 1895 roku w Warszawie, a zakończył 18 lutego 1896 roku w Nicei. Od 26 marca 1895 do 29 lutego 1896 roku *Quo vadis* ukazywało się w odcinkach w *Gazecie Polskiej* oraz w dziennikach krakowskim i poznańskim. Kilka miesięcy później pojawiło się trzypięciotomowe wydanie książkowe.

Wpisz P jeśli zdanie jest prawdziwe lub F jeśli zdanie jest fałszywe:

Ulubionym pisarzem Sienkiewicza był Tacyt.

Po Rzymie Sienkiewicza oprowadzał malarz Siemiradzki.

Quo vadis najpierw wydano jako książkę, a potem drukowano w gazetach.

Niceę nazywa się Wiecznym Miastem.

Sienkiewicz pisał *Quo vadis* 2 lata.

Kapliczkę *Quo vadis* pokazał Sienkiewiczowi J.A. Boyer d' Agen.

3. Podkreśl prawidłowe odpowiedzi:

Tytuł *Quo vadis* oznacza:

- Gdzie idziesz?
- Gdzie jedziesz?
- Po co idziesz?

Quo vadis to zdanie napisane w języku:

- angielskim
- łacińskim
- polskim

W powieści zdanie to wypowiedzi:

- Piotr
- Chrystus
- Marek Winicjusz

Słowa te mówi do:

- Piotra
- Chrystusa
- Marka Winicjusza

4. Obejrzyj plakat do filmu *Quo vadis* i odpowiedz na pytania:

Kto jest reżyserem filmu?

.....

Jak nazywają się bohaterowie filmu przedstawieni na plakacie?

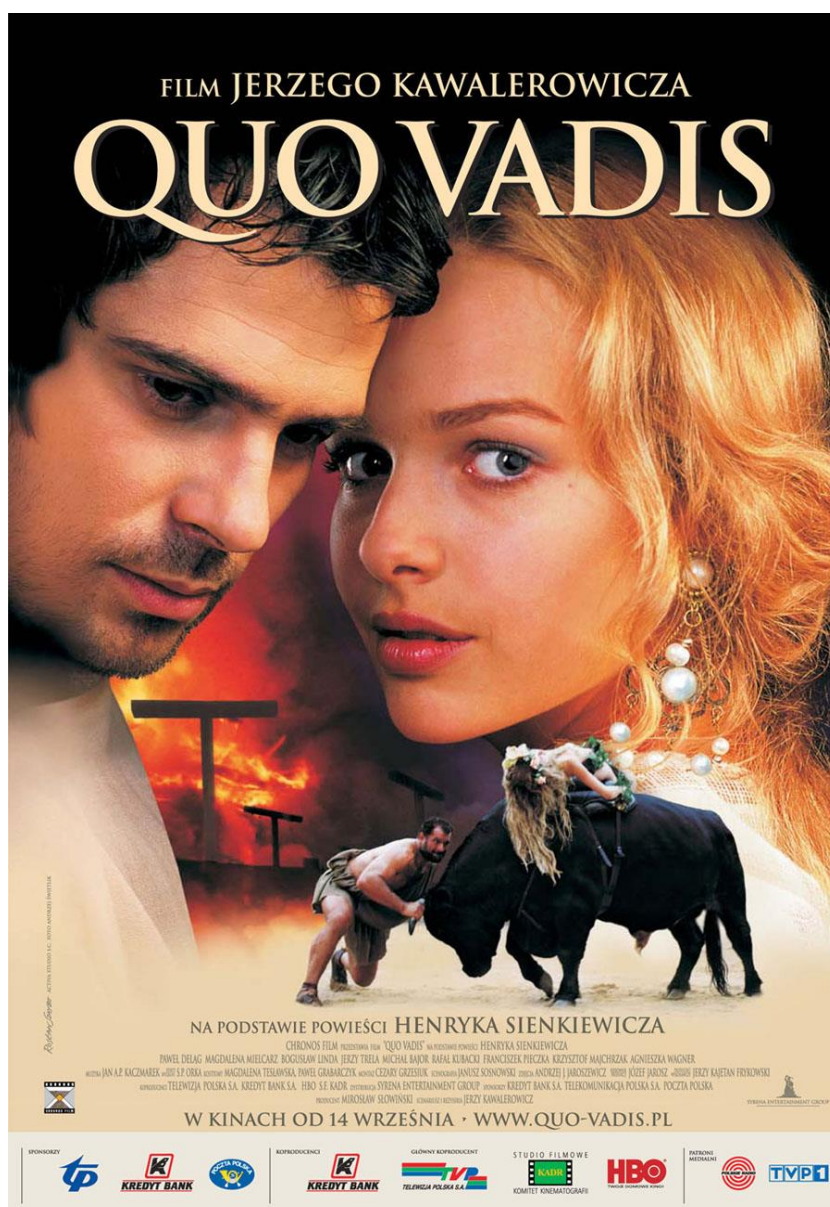
.....

Co przedstawia scena na pierwszym planie?

.....

Co przedstawia scena w tle?

.....

5. Uzupełnij tekst wyrazami z ramki:

Kto pracuje przy tworzeniu filmu?

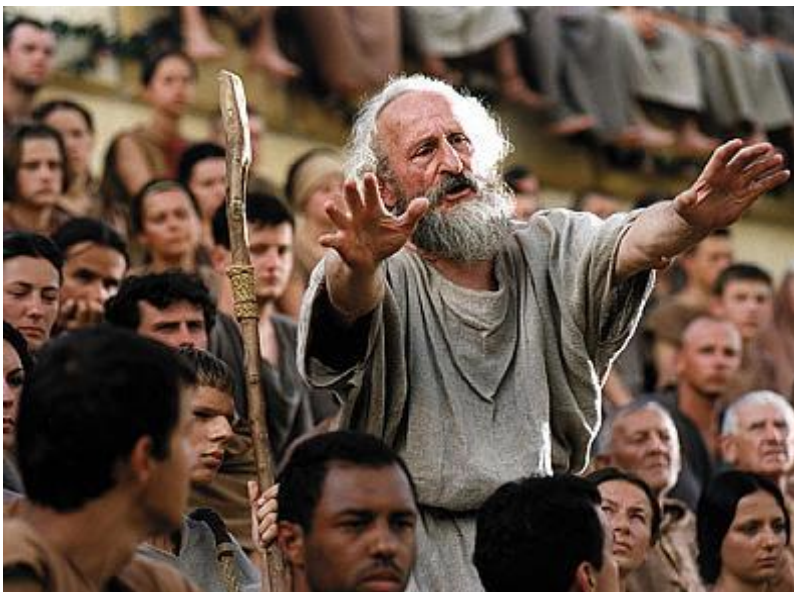
Na samym początku ..... wymyśla historię, która zostanie sfilmowana. O tym, który scenariusz zrealizować, decyduje ..... – osoba ponosząca koszty związane z realizacją filmu. Następnie opracowany zostaje scenopis, czyli szczegółowy opis kolejnych ujęć. Znajdują się w nim dialogi, wskazówki dla aktorów, uwagi na temat miejsca akcji i dekoracji. Ostateczny kształt filmu zależy od wizji artystycznej ..... To on decyduje o sposobie opowiedzenia historii, udziela ..... wskazówek dotyczących gry i kieruje pracą ekipy filmowej. Za dekoracje i kostiumy odpowiada ..... Rozmieszczeniem kamer i oświetleniem planu filmowego zajmuje się ....., czyli autor zdjęć do filmu. .... dba o właściwe umieszczenie mikrofonów, które powinny jak najlepiej rejestrować dźwięk. Za pomocą makijażu, peruk i innych akcesoriów ..... dostosowują wygląd aktorów do wymogów ról. Po nakręceniu całego materiału do pracy przystępuje ..... Łączy on taśmę filmową w odpowiednie serie ujęć lub wycina niepotrzebne fragmenty. Następnie powstaje ścieżka dźwiękowa – muzykę specjalnie na potrzeby danego filmu tworzy .....

realizator dźwięku * kompozytor * scenograf * producent * reżysera *
charakteryzatorzy * montażysta * aktorom * scenarzysta * operator

6. Podpisz całym zdaniem zdjęcia z filmu *Quo vadis*:

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

7. Przeczytaj opis i wpisz imiona bohaterów *Quo vadis*:

..... – córka króla, piękna, cicha, pokorna chrześcijanka.
Od dziecka wychowana w Rzymie.

..... – oszust, kłamca, ubogi, śledzi chrześcijan.

..... – młody, przystojny, bogaty, dumny i silny. Zmienia swoje życie pod wpływem nauki chrześcijańskiej.

..... – olbrzym o ogromnej sile i wielkim sercu.

..... – cesarz rzymski, okrutny, bezwzględny, szalony.

8. Wstaw do tabelki wyrazy:

politeizm * dobroć i miłosierdzie * monoteizm * zabawy * skromne życie *
okrucieństwo i walka

świat pogański	świat chrześcijański
.....	.....
.....	.....
.....	.....

9. Uzupełnij plan wydarzeń i wstaw zdania w odpowiednie miejsce.

- Winicjusz szuka Ligii z pomocą Chilona.
- Neron umiera.
- Rzym pali się.
- Winicjusz poznaje Ligię.

- 1).....
- 2) Neron wydaje ucztę.
- 3) Ursus porywa Ligię.
- 4).....
- 5) Ranny Winicjusz przebywa w domu chrześcijan.
- 6) Winicjusz i Ligia zaręczają się.
- 7) .....
- 8) Igrzyska – Ursus walczy z bykiem.
- 9) .....

10. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania.

Widziałem ją naprzód przy fontannie, a potem spotkałem ją dwukrotnie. Pamiętam, że podczas pobytu w domu Aulusów mieszkalem w bocznej willi, przeznaczonej dla gości, i mając wybitą rękę nie mogłem zasiadać do wspólnego stołu. Dopiero w wigilię dnia, na który zapowiedziałem swój odjazd, spotkałem Ligię przy wieczerzy – i nie mogłem słowa do niej przemówić. Musiałem słuchać Aulusa i jego opowiadań o zwycięstwach, jakie odnosił w Brytanii, a następnie o upadku małych gospodarstw w Italii, któremu jeszcze Licyniusz Stolo starał się zapobiec.[...] Oni mają tam bażanty w kurnikach, ale ich nie jedzą, wychodząc z założenia, że każdy zjedzony bażant przybliży koniec potęgi rzymskiej. Drugi raz spotkałem ją koło cysterny ze świeżo wyrwaną trzcina w rękę, którą zanurzała kiścią w wodzie i skrapiała rosnące wokół irysy. Spójrz na moje kolana. Na tarczę Heraklesa, mówię ci, że nie drżały, gdy nasze maniple szły z wyciem chmury Partów, ale drżały przy tej cysternie. I zmieszany jak pacholę,

które nosi jeszcze bullę na szyi, oczyma zebrzałem litości, długo nie mogąc przemówić. Petroniusz spojrział na niego jakby z pewną zazdrością.

– Szczęśliwy! – rzekł. – Choćby świat i życie było jak najgorsze, jedno w nich zostanie wieczne dobro – młodość!

Po chwili zaś spytał:

– I nie przemówiłeś do niej?

– Owszem. Oprzytomniawszy nieco, rzekłem, że wracam z Azji, że wybił rękę pod miastem i cierpiałem srodze, ale w chwili gdy mi przychodzi porzucić ten dom gościnny, widzę, że cierpienie w nim więcej warte niż gdzie indziej rozkosz – choroba więcej niż gdzie indziej zdrowie. Ona słuchała słów zmieszana i ze schyloną głową, kreśląc trzcina na szafranowym piasku. Po czym podniosła oczy [...].

– Musi mieć piękne oczy.

– Jak morze – i utonąłem w nich też jak w morzu. Wierz mi, że Archipelag mniej jest błękitny. Po chwili przybiegł mały Plaucjusz i począł o coś pytać. Ale ja nie rozumiałem, o co mu chodzi.

Ile razy Marek Winicjusz spotkał Ligię?

.....

O czym opowiadał Aulus?

.....

Co bolało Marka Winicjusza?

.....

Dlaczego w domu Aulusów nie jedzono bażantów?

.....

Jakiego koloru oczy miała Ligia?

.....

11. Dopisz:

▪ **synonimy czyli wyrazy podobne:**

willa – .....

rzekłem – .....

cierpienie – .....

pałac – .....

wieczerza – .....

▪ **antonimy czyli wyrazy przeciwstawne:**

nienawiść – .....

zdrowie – .....

wojna – .....

tchórzostwo – .....

niewola – .....

12. Utwórz przymiotnik od rzeczownika:

Rzym – .....

morze – .....

chrześcijanin – .....

Bóg – .....

kamień – .....

13. Dokończ zdania:

Winicjusz pokochał Ligię, bo .....

Neron spalił Rzym, bo .....

Piotr wrócił do Rzymu, bo .....

Chilon śledził Ligię, bo .....

14. Obejrzyj obraz na stronie 12 i opisz go. Korzystaj z pytań pomocniczych:

Kto jest autorem obrazu?

Jaki jest jego tytuł? Co to oznacza?

Co przedstawia obraz?

Kto znajduje się na pierwszym planie (jak wygląda, co robi)?

Kto jest na drugim planie (jak wygląda, co niesie)?

Gdzie znajdują się te postacie?

Jaka jest kolorystyka obrazu?

Czy podoba ci się ten obraz i dlaczego?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jan Styka – *Quo vadis*

BRUDNOPIS

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PUNKTACJA

ZADANIE	PUNKTACJA MAX.	PUNKTY UZYSKANE
1.	10p.	
2.	6p.	
3.	4p.	
4.	4p.	
5.	10p.	
6.	3p.	
7.	5p.	
8.	6p.	
9.	4p.	
10.	5p.	
11.	10p.	
12.	5p.	
13.	4p.	
14.	18p.	
RAZEM:	94 punkty	

Kod ucznia

.....

Imię i nazwisko**Ośrodek**